

Везіть тіла

КУПИТИ

Про книгу

Король Генріх VIII Тюдор багато років намагався завоювати серце Анни Бoleйн. Заради цього він зрікся католицької церкви, плів інтриги, скоював підступи і злочини, однак дружина так і не змогла подарувати Англії довгоочікуваного спадкоємця. Гострий розум Анни почав дратувати марнославною Генріха, а ряд її свавільних рішень відвернув від королівського двору багатьох друзів і радників монарха. І тоді з тіні виступив Томас Кромвель, готовий виконати наказ свого володаря — за будь-яку ціну позбавитися Анни.

І знову присвячується Мері Робертсон.
Зі щирою вдячністю.

ЗМІСТ

Дійові особи.....	7
Генеалогічні дерева.....	11

ЧАСТИНА ПЕРША

I. Соколи. Вересень 1535.....	14
II. Ворони. Осінь 1535.....	43
III. Ангели. Різдво 1535 — Новий рік 1536.....	117

ЧАСТИНА ДРУГА

I. Чорна книга. Січень-квітень 1536.....	174
II. Господар ілюзій. Квітень-травень 1536.....	261
III. Трофеї. Літо 1536.....	424
Післямова.....	429
Подяки.....	431

«Хіба не такий я, як інші чоловіки? Хіба
не такий? Хіба не такий?»

Генріх VIII - Есташу Шапюї,
послу Священної Римської імперії

Частина перша

I

СОКОЛИ

Вілтшир, вересень 1535

Його діти падають із неба. Він спостерігає, сидячи на коні, а позаду нього — акри англійської землі; вони падають, золотокрилі, у кожного очі налиті кров'ю. Грейс Кромвель ширяє в повітрі. Вона безшумно наздоганяє жертву, безшумно планує до нього на руку. Однак звуки, які вона видає потім — шурхіт і скрип пір'я, свист і шурхіт кінчиків крил, тихий горловий клекіт, — усе це звуки впізнавання, потаємні, дочірні, майже незадоволені. Груді її забризкано кров'ю, у пазурах — шмаття м'яса.

Пізніше Генріх скаже: «Сьогодні твої дівчатка добре літали». Сокіл Енн Кромвель погойдується на рукавичці у Рейфа Седлера, який їде поруч із королем, ведучи з ним невимушену бесіду. Вони втомились; сонце хилиться до заходу, вони повертаються до Вулфголли, поводи хилитаються на шиях коней. Завтра полетять дружина і сестри. Жінки ці, чії кістки гниють у лондонській землі, знайшли нове тіло. Невагомі, вони ковзають серед вишніх повітряних потоків. Вони нікого не жаліють. Вони нікому не підкоряються. Їхнє життя просте. Дивлячись униз, вони не бачать нічого, крім здобичі та чужого пір'я на шапках мисливців; вони бачать трепетний світ, що пурхає, світ, повний їжі.

Усе літо було таким — вакханалія розчленування, розкидані на всі боки пух і пір'я; лікування забитих місць, розтягнень і потертостей у джентльменів; вигнати собак із псарні, загнати собак у псарню; почистити і розчесати втомлених коней. І, нехай лише кілька днів, але сонце світило на Генріха. Десь до полудня вітер приніс із заходу хмари, і з неба посипалися великі запашні краплі; але потім знову з'явилося пекуче сонце, і зараз небо таке ясне, що можна підглядати за святими в раю.

Вони спішуються і доручають коней конюхам, а його думки вже

в паперах, у депешах, що доставляються з Вайтголла поштовими трактами, які прокладаються слідом за двором, що переїжджає. За вечерею із Сеймурами він вислухає все, що заманеться розповісти його господарям, усе, що спаде на думку королю, скуйовдженому, щасливому і доброзичливому, як зараз. Коли король піде спати, настане його робоча ніч.

День наближається до завершення, але Генріх не поспішає заходити в будинок. Він стоїть, дивиться обабіч, вдихає кінський піт; на лобі — широка цегляно-червона смуга, слід від сонця. Уранці король загубив капелюх, тому й іншим мисливцям довелося за традицією оголити голову. Надівати чужий капелюх король відмовився. Коли на полях і в лісах згустяться сутінки, слуги вирушать виглядати коливання чорного плюмажу в темній траві або проблиск мисливської кокарди, золотого святого Губерта з очима-сапфірами.

Осінь уже відчувається в повітрі. Ти розумієш, що таких днів, як цей, залишилося вже небагато. Тож постоїмо, оточені метушливими вульфгомськими грумами, дивлячись на ледь помітний у блакитному серпанку Вілтшир і західні графства; рука короля лежить у нього на плечі, обличчя у нього серйозне, Генріх згадує ландшафт минулого дня: молоді зелені гайки та жваві струмочки, вільшаники біля води, ранковий туман, який розвіявся до дев'ятої, нетривалу зливу, вітерець, що то завмирає, то оживає, нерухомість, полуденну спеку.

— Як же вам удалося не обгоріти, сере? — дивується Рейф Седлер. Такий же рудоволосий, як і король, сам він став малиновим і вкрився плямами, навіть очі здаються обгорілими.

Він, Томас Кромвель, знизує плечима, обіймає Рейфа, і вони заходять у будинок. Він пройшов усю Італію — і поля битв, і напівтемряву банкірських будинків, — не втративши лондонської блідості. Навіть жваве дитинство — дні, проведені в полях і на річці, — не позбавило його дитячої білизни.

— У Кромвеля випещена лелійна шкіра, — проголошує король, — і це єдине, що у нього є спільного з квітами.

Жартуючи з нього, вони прямують до столу.

КУПИТИ